

Fornybar strøm i Norge?

Selvsagt - men ikke fra vindkraft!

Elverum, 10. januar 2019

Vidar Lindefjeld, La Naturen Leve

<http://lanaturenleve.no>

La Naturen Leve

Riksdekkende naturvernorganisasjon med ca. 3000 medlemmer.

Vi støtter utviklingen mot fornybarsamfunnet – men er sterkt kritiske til at naturødeleggende vindkraft skal være en del av løsningen i vannkraftlandet Norge

Utgangspunktet

Også Norge må fra fossil til fornybar energi!

Men vår

har vært fossilfri i 100 år og gir store kraftoverskudd, også til eksport

Utfordringen ligger i vårt øvrige energiforbruk!

Et viktig ord: TWh

TWh, en enhet for produksjon/forbruk av strøm i store mengder. 1 TWh = 1 milliard kilowattimer

I 2018 produserte Norge ca. 145, 5 TWh og brukte ca. 135 TWh. I 2017 var tallene hhv. 149 og 134 TWh

Slik har det (i noe varierende grad) vært i mange år = solide kraftoverskudd

Vår kraftsituasjon

70 % av Norges totale energiforbruk er fornybart, takket være vannkraften

NVE anslår 157 TWh strømforbruk mot 2035. NTNU anslår forbruk på 175 TWh i 2050. Det er mye!

Ja, men også inntil 200 TWh strømproduksjon mot 2050 - uten ny stor vannkraftutbygging og uten mer vindkraft, antar NTNU

Stadig økende kraftoverskudd. Så hvorfor vindkraft?

Jo, vi skal redde klimaet i Europa! Vi er «Det grønne batteri»

Hva sier forskere i Norges sterkeste fagmiljø,
NTNU/Sintef/Cedren, om dette?

«Våre studier viser at det er mulig å bygge ut 20 000 MW mer vannkraft i Norge, da både som økt kapasitet noen steder og pumpekraft noen steder. Det er ikke snakk om å bygge ut noen nye vassdrag eller lage nye demninger. Det er basert på å bruke de vannkraftmagasin vi har i dag».

«Poenget er at vannkraft er det eneste utslippsfrie alternativet til balansering og lagring i stor skala»

«Dette kunne være Norges bidrag til fornybar utbygging i Europa - og være mye viktigere enn å bygge ut landbasert vind med store naturinngrep».

(mine understrekinger)

Klimaeffekten

Javel. Så norsk, magasinerbar vannkraft kan altså, under en del forutsetninger, fungere som et «batteri» for Europa

Så blir selvsagt spørsmålet:

Gir virkelig norsk fornybar kraft (vann eller vind/sol) den klimaeffekten «alle» snakker om – ikke minst energibransjen?

Vi har ikke svaret. Klimaeffekten er omstridt. **Avhenger bl.a. av det europeiske kvotesystemet, ETS**

Vindkraftens lobbyorganisasjon Norwea gjør det enkelt:

1 TWh vind i Norge erstatter 1 TWh fossil kraft i Tyskland

Fridtjof Nansens Institutt og Cicero:

Noen slik virkning har norsk vindkraft ikke, men vanskelig å si hvor stor. Effekten er avhengig av utviklingen i EUs kvotesystem

Professor Øyvind Østerud, UiO:

Norsk vindkraft hjelper lite mot klimatrusselen. Mange tror at de bidrar til å redde verden når de støtter norske vindkraftanlegg. Slik er det ikke

Professor Anders Skonhoft, NTNU:

Mer norsk vann –eller vindkraft til Europa har ingen klimaeffekt

Det finnes altså ikke noe «grønt svar» med to streker under!

Dagens vindkraftstatus

Ca. 3 TWh bygd, 8-10 TWh under bygging eller planlagt innen 2021 (sertifikatfristen). Mange flere vil komme som følge av «Nasjonal ramme». Kan gå mot +40 TWh vindkraft i årene etter 2030

Egersund (Rogaland)

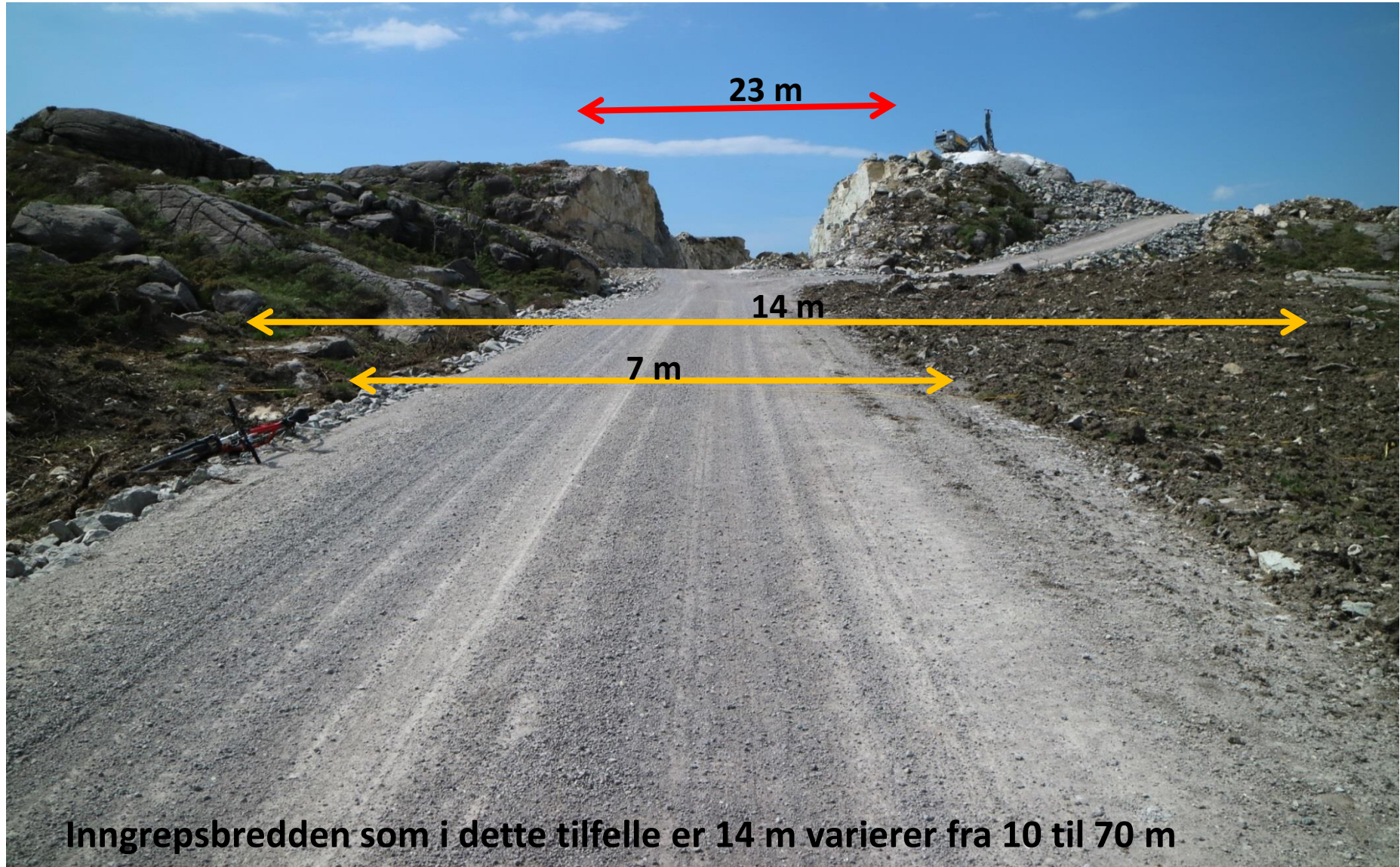
Vil bety tusenvis av turbiner, enorme veiinngrep og ødelagt natur/mangfold fra Finnmark til Østfold

Noen bilder

Bjerkreim, Rogaland. Oppstillingsplass for turbin

5 m. brede veier, sier utbyggerne! Mon det? I Bjerkreim ser det slik ut:

Neida, dette er ikke Kjølberget, men vestlandsk heiterreng. Bjerkreim. Helt usammenlignbart, vil noen sikkert hevde

Kanskje Lista vindkraftverk er mer sammenlignbart?

10 meter brede
veier, 40-50
meter brede
veikryss

(Jeg har selv
målt dem)

Eller Marker i Østfold?

Eller kanskje dette skoglandskapet utenfor Stuttgart?

4 turbiner, 250 meter høye

(Psst! Visste du at slike turbiner nå planlegges i Setskog?)

Hva om vi setter en 250 meters turbin ved siden av Torsby kirke? Ikke langt herfra, det!

Fotomontasje

Eller dette fra svensk side av Finnskogen?

(Fotomontasje, Mangslid)

Så til Kjølberget. Litt om anlegget

Planene er vesentlig endret siden konsesjonen fra 2016. Situasjonen er nå denne:

Planområdet er 7,7 km². Det blir 13 turbiner, ca. 230 m. høye (eller?). Det bygges oppstillingsplasser for turbinene, atkomst- og internveier, trafo m/riggområde, nettilknytning. Prosjektet er endret flere ganger underveis.

Den siste MTA-planen (større turbiner) ble sendt NVE i mars 2018:

Austri Vind har vurdert andre mulige konsekvenser for omgivelsene ved de endringer i prosjektet som her omsøkes, uten å ha funnet forhold som endrer forutsetningene i forhold til allerede godkjente MTA/detaljplan.

MTA godkjent av NVE i juli 2018:

NVE har stor forståelse for at det er krevende og forvirrende for omgivelsene at Austri legger frem flere støyberegninger, og at utbredelsen varier. Samtidig har NVE forståelse for at optimalisering av prosjektet er noe det jobbes kontinuerlig med.

Austri begrunnet prosjektet bl.a. med å henvise til Hedmark fylkesplan fra 2009 om Innlandets energiframtid (fra Austris presentasjon av prosjektet 23. januar 2014)

Vindkraft må spille en betydelig rolle om Hedmark skal bidra i å nå de regionale og nasjonale målene for ny fornybar produksjon (Nei, planen sa ikke det! Den sa: «Det er pr. 2009 ikke grunnlag for å kunne tallfeste og regne inn denne mulige ressursen i et samlet energiresursgrunnlag for Hedmark». Austri legger her inn sin egen fortolkning/interesse)

Fylkesplanen ble revidert i 2016. Hva sier den nå om vindkraft i Hedmark?

Elsertifikatmarkedet går ut i 2021, og det er fylkesrådets vurdering at det ikke vil være potensial for flere prosjekter enn de som det nå er gitt konsesjon til. Det betyr at vindkraft ikke vil få noen større plass i energimiksen i Hedmark de nærmeste 10- 20 årene, og vindkraft ikke blir et alternativ å utrede videre.

(Visste dere dette? Har noen sett dette vedtaket nevnt av Austri eller andre?)

Videre sier Austri at man må

Utnytte regionens naturressurser

(Ved å ødelegge naturen?)

Skape verdier og nye arbeidsplasser

(Hvilke verdier skaper Kjølberget for Finnskogkommunene og lokalsamfunnene? Hvor mange permanente arbeidsplasser? Hvilke verdier tapes, både økonomiske og ikke-økonomiske?)

La oss se litt nærmere på dette!

Klart budskap fra lokal, naturbasert turisme (Gjesdal)

■ Zephyr as har søkt konsesjon for å sette opp 26 vindturbiner på Holmafjellet

Rundt dette bordet pleier turister fra Danmark, Tyskland og Nederland å spise

Frøkost på sommeren. Nå frykter hytteutleier Magnus Søyland at de planlagte vindmøllene på fjellet i bakgrunnen skal ødelegge turistnæringa.

– Vindmøller vil ødelegge turistnæringa

KRISTIN HÅLAND - TEKST OG FOTO
kristin.haland@gjesdalvener.no

Ifølge hytteutleier Magnus Søyland har turistene gitt klar beskjed; blir det vindmøller på Holmafjellet, kommer vi ikke tilbake.

realitet, frykter jeg for turistnæringa.

Det sier bonde Magnus Søyland, som i flere år har leid ut fire hytter på Søyland til blant annet utenlandske turister. Zephyrs planer om 26 vindturbiner på Holmafjellet faller ikke i god jord hos bonden og hytteutleieren.

HELLER VANN ENN VIND

– Jeg har diskutert vindkraftplanene med noen av turistene som kommer hit fra Danmark, Tyskland og Nederland. De har gitt

den tredje viktigste eksportnæring, en, eller øl og fisk. Øl er på vei ut, og fisken er ikke bærekraftig i seg selv. Om tretti år er turistnæringa kanskje den viktigste eksportnæringa i Norge. Selv mener jeg vindkraft er dyrt, og synes vindkraft er et bedre alternativ. Det vil være mindre synlig og mindre kostbart.

BEKYMRET FOR STØYEN

For rundt tre år siden ble det gjort støymålinger i forhold til otte-ghebene. Beregningene, utført av Ambio as, viste at én fritidsbolig

naibør til planområdet. Torsdag forrige uke arrangerte gruppa et informasjonsmøte på Søyas gård. I tillegg har aksjonsgruppa skrevet en høringsuttalelse hvor deres mening om vindkraftplanene på Holmafjellet kommer klart fram. – Den største bekymringa vår har, er konsesjonsansøknaden som gjeld støy og skuggeløst fra vindmøllene. Det framgår fra konsesjonsuttalelser at mange vil verte berørt i større eller mindre grad. Me mener det er uakseptabelt at om lag 20 husstander vil få støy som ligg over grenseverdiene på

høringsfristene går ut 15. januar.

TILLEGGSNÆRING

– Hva vil eventuelle vindmøller på Holmafjellet bety for deg?

– Jeg regner med at det kommer til å ta si tid før de eventuelt er på plass, så da er jeg nok pensjonist. Men for neste generasjon er det enorme muligheter i turistnæringa – ja ubegrensede muligheter. Turistene reiser ikke til skogene i Øverige om de vil se fjell. Vi skal ikke ødelegge for den neste generasjonen sin mulighet til å ha et næring å lese av, svarer Søyland,

” Jeg har diskutert vindkraftplanene med noen av turistene som kommer hit fra Danmark, Tyskland og Nederland. De har gitt tydelige signaler på at de ikke kommer tilbake om de ikke får fred fra vindmøllene ...

HYTTEUTLEIER MAGNUS SØYLAND

for dyrebekostelsen dersom vindkraftplanene realiseres.

– I Gjesdal og Bjerkreim planlegges det nærmere 15 vindmøllerparker med cirka to hundre vindmøller. Disse møllene vil ta livet av et stort

VINDKRAFTPLANER I GJESDAL

■ HOLMAFJELLET: Zephyr har søkt konsesjon for 26 vindturbiner på Holmafjellet. Tre av dem er planlagt i Gjesdal. Høringsfrist er satt til 15. januar.

■ SØKVELANDSKRUBLA: Lyse Produksjon as søker om konsesjon til å bygge ut Søvelandskruba vindkraftverk. Nå er det tolv 15 vindmøllene som er planlagt, vil ha sine internt kommunegrens til Gjesdal.

■ SKURVENUTER OG TINDAFJELL: Problemer i Gjesdal har sagt ja til Aukus planer om vindkraftverk på Skurvenuten (to vindmøller) og Tindafjell (tre vindmøller).

■ HEVLANDSHOLA: Drifts- og miljøutvalget og plan- og økonomiutvalget har sagt endelig ja til planene på Hevlanshola, men Zephyr har søkt konsesjon om å bygge turbiner.

■ KILUSTEBLEN: 65 vindmøller. Har fått konsesjon, men den er pålagt fra flere hold. Klagebehandling pågår.

■ MÅRANUTEN: 22 vindmøller, så av dem i Gjesdal, resten i Bjerkreim. Har fått vindkraft konsesjon fra OED, og vindparker kan være i drift fra 2016.

betyr noe. Politikerne får gjerne annen informasjon enn den de får av kommunen. Målstyringen er i få politikerne, i første omgang i Gjesdal, negativt. Klarer vi det, er det mye enklere å få de til å stå i Bjerk-

NHO Reiseliv

Frykter utbygging av vindkraftanlegg kan true reiselivsnæringen

Kristin Krohn Devold i NHO Reiseliv ber kommuner være på vakt mot vindkraftutbygging:

Kommunene må spørre seg «hvor har de tenkt å bygge vindkraftanlegg i min kommune?». Er det midt i reiselivsperlene? Er det midt i de fineste hytteområdene

https://www.nrk.no/hordaland/frykter-utbygging-av-vindkraftanlegg-kan-true-reiselivsnaeringen-1.14304327?fbclid=IwAR3_DUq-DM9O0HrG65GVd3vfIBXFaD184MC9wEGr6RGeBi7Hfr73gharFRE

NHH-professor: Ingen lokaløkonomisk gevinst av vindkraft

ADVARER: Økonomiprofessor Øivind Anti Nilsen maner til edruelighet om lokale økonomiske effekter av vindkraftutbygging. – Veldig lite av gevinsten sitter igjen i kommunene, sier han. FOTO: HALLVARD LYSSAND

– Lite å tjene på vindkraft lokalt

– Vindkraftverk gir liten eller ingen økonomisk gevinst til lokalsamfunn eller kommuner, sier NHH-professor.

Bergens Tidende 7.11.2018

Det jobbes for å få Finnskogen på UNESCOs verdensarvliste

Listen har ti kriterier. Her er de tre aktuelle, noe forkortet:

<https://no.wikipedia.org/wiki/Verdensarven#Kriterier>

5. et fremragende eksempel på en tradisjonell menneskelig bosetning, jordbruk eller havbruk som er representativ for en kultur eller flere kulturer

6. berører eller er direkte knyttet til hendelser eller levende tradisjoner, med ideer eller overbevisninger, eller med kunstneriske eller litterære arbeider av universell betydning

10. inneholder de viktigste og mest betydningsfulle naturlige leveområdene for stedegen bevaring av biologisk mangfold

Er det da fornuftig med vindindustri?

Finnskogen Natur & Kulturpark jobber med UNESCO-saken og har dessuten fått ekstra statsmidler i 2018 for å gjøre Finnskogen mer attraktiv for turisme/reiseliv.

Hvor sannsynlig tror FNK og kommunepolitikerne det er at vindindustri på Finnskogen vil øke attraktiviteten – eller sjansene for å bli opptatt på verdensarvlisten?

Til slutt

Vi vet alle at OED har gitt endelig konsesjon og at Kjølberget vindindustri venter på investorer.

Kanskje kommer Stadtwerke München hit også? Slik de er på Fosen og på Raskiftet. Så hvorfor mase mer med dette?

Kanskje håpet er at

- Investeringsbeslutning ennå ikke er truffet og at sterk lokal motstand kan få investorer til å nøle, (re. Kvaløya, Troms)**
- det kan få kommuner og politikere andre steder til å tenke seg bedre om enn de gjorde på Finnskogen - før de sier ja til vindkraft...**